

آموزشگاه گردشگری و هتلداری یاسین

دوره آموزشی

"حفاظت از محیط زیست و منابع طبیعی در اکوتوریسم"

مدرس دوره: **کنعان قدوسی**

(کارشناس ارشد جهانگردی)

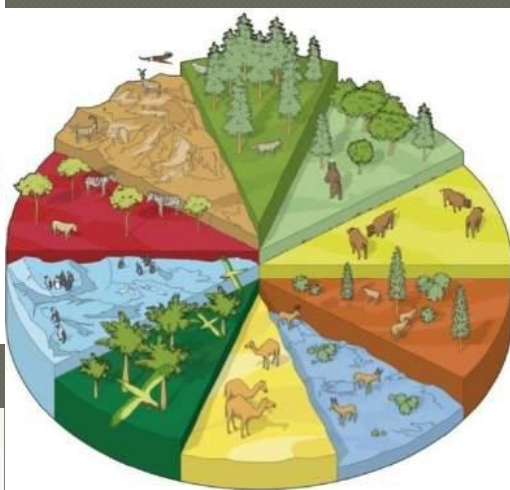
پاییز ۹۹

تعاريف اوليه

● محيط زيست

● منابع طبيعي

● اکوتوریسم

تعاریف اولیه

محیط زیست:

به همه ی محیط هایی که در آنها نوعی از زندگی جریان داشته باشد «محیط زیست» گفته می شود و محیط زیست پاک یعنی انسان سالم.

منابع طبیعی:

منابعی هستند که بدون دخالت انسان در طبیعت بوجود آمده اند و تشکیل شدن آنها زمان زیادی برده است و از ارزش بالایی برخوردار هستند.

تعاریف اولیه

اکوتوریسم _ طبیعت گردی:

اکوتوریسم یک سفر و بازدید زیست محیطی مسئولانه از مناطق طبیعی بکر است که به منظور لذت بردن از طبیعت و درک مواهب آن و ویژگیهای فرهنگی مرتبط با آن انجام می شود، به طوری که باعث ترویج حفاظت گردد و اثرات منفی بسیار کمی از جانب بازدید کنندگان بر محیط به حای گذارد و شرایطی را برای اشتغال و بهره مندی اقتصادی و اجتماعی مردم محلی (بومی) فراهم کند.

افزایش سفرهای طبیعت گردی

● با توجه به شیوع ویروس کرونا و افزایش نرخ ارز ، سفرهای گردشگری فرهنگی و مذهبی و غیره کمتر شده است. به همین دلیل سفرهای طبیعت گردی چندین برابر بیشتر از سال های گذشته افزایش پیدا کرده است که این امر باعث آسیب رسیدن به محیط زیست و منابع طبیعی خواهد شد. با این که سفر کردن به طبیعت، یکی از فعالیت هایی است که برای سلامتی بسیار مفید است و بسیار توصیه می شود، اما حفاظت از محیط زیست، ملاحظات مهم دارد. حضور انسان ها در طبیعت می تواند آسیب هایی نیز داشته باشد. آلودگی ها و تخریب محیط زیست، از پیامدهای حضور بشر در طبیعت است. یادمان باشد که محیط زیست متعلق به همه انسان ها و آیندگان ماست.

انواع سفرهای طبیعت گردی:

۱. جنگلنوردی
۲. کوهنوردی و کوهپیمایی
۳. غارنوردی
۴. کویرنوردی
۵. روستاگردی
۶. پاراگلایدر
۷. برقراری کمپ
۸. آفرود و SAFARI
۹. موتور سواری طبیعت ۱۴. دره نوردی
۱۰. دوچرخه سواری طبیعت و ...
۱۱. اسب سواری طبیعت
۱۲. قایق سواری
۱۳. ماهیگیری و شکار

نقش فعالیت های اکوتوریسم بر تخریب طبیعت:

بسیاری از ما تمایل داریم تا تعطیلات خود را، هر چند کوتاه و مختصر، در دل طبیعت بگذرانیم و از اقامت در کنار درختان، رودها و مناظر طبیعی بهره‌مند شویم. اما در سال‌های گذشته، بسیار دیده شده است که مسافران و گردشگران، نه تنها به هنگام اسکان موقت در طبیعت، به تخریب یا آلوده کردن آن اقدام کرده‌اند، بلکه در انتها نیز زباله‌های خود را به امید تجزیه شدن طی ۵۰۰ سال آینده، به یادگار می‌گذارند.

طبیعت بعنوان زیست گاه اصلی و اولیه انسان اولیه، هنوز بعد هزاران سال برای همه انسان‌ها جذاب و آرامش بخش است. اما حضور انسان در محیط‌های بکر جنگل، کویر، کوه و ...، جدا از لذت‌هایی که برای انسان دارد، باعث صدمات فیزیکی جبران‌ناپذیر به محیط اطراف می‌شود. طبیعت از اکوسیستم‌های شکننده‌ای تشکیل شده است، و برخی از آنها دارای گونه‌های نادری هستند که در صورت لگدمال شدن، به سرعت صدمه می‌بینند.

ورود تعداد زیاد گردشگران به یک منطقه، آفرود، موتورسواری، سافاری، برپایی آتش غیر استاندارد، ریختن زباله و ... از عوامل تخریب طبیعت می‌باشد که با آموزش‌های بسیار ساده می‌توان از این موارد جلوگیری کرد.

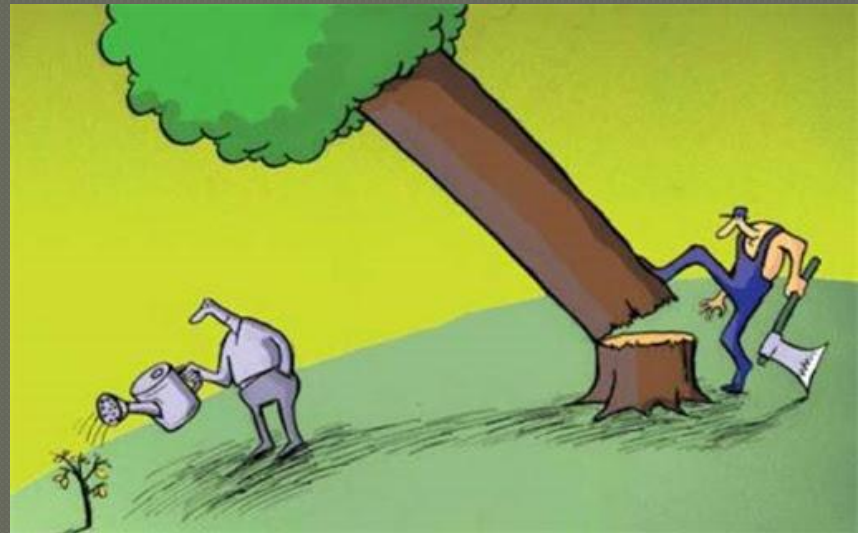
نقش فعالیت های اکوتوریسم بر تخریب طبیعت:

● ما باید افرادی که برای تفریح به طبیعت می آیند را آگاه کنیم تا به جز رد پا اثر دیگری از خود به جای نگذارند. مهمترین کاری که هر فرد می تواند جهت حفظ محیط زیست انجام دهد این است که لحظات خود را با عکاسی ثبت کرده و از یادگاری نوشتن بر روی درختان پرهیز کند، همچنین باید از برداشتن هر گونه نمونه جانوری، گیاهی و فسیل ها و.. جداً خودداری نماید. باید بدانید که شما با سرپیچی از این قوانین به چرخه اکوسیستم لطمه وارد می کنید و ردپای انسانی خود را در محیط زیست به جای می گذارید.

حفاظت از محیط زیست:

به هرگونه عملیاتی که برای نگهداری محیط زیست یا جلوگیری از تخریب آن صورت می گیرد، گفته می شود.

حفاظت از محیط زیست:

امروزه مردم بر این باورند که وظیفه حفاظت از محیط زیست بر عهده دولت و فعالان محیط زیست است، اما باید بدانید که این یک بهانه و باور غلط است تا از زیر بار مسئولیت شانه خالی کنیم. کره زمین متعلق به همه ماست و اگر ما انسان ها به فکر زمین نباشیم چه کسی از آن محافظت خواهد کرد؟ پس بهتر آن است که هر شخص به نوبه خود در حفاظت از محیط زیست برای زندگی بهتر خود و نسل های آینده تلاش کند، ما نیز در این مسیر شما را یاری می کنیم.

حفاظت از محیط زیست:

دلیل اصلی عدم توجه کافی به خطرات جدی زیست محیطی این است که عواقب سوء ناشی از این امر به طور تدریجی ظهور می یابد و به همین سبب برای مردم هراس انگیز نیست زیرا ساختار فرهنگی و زیستی بشر به گونه ای است که تنها در برابر خطرات زود رس واکنش نشان می دهد و نسبت به مسایلی که مربوط به آینده دور است بی توجه است. تغییرات آب و هوا ، صدمه به لایه ازن ، افزایش خاصیت اسیدی بارانها ، عدم اطمینان از سلامت غذا ، نابودی جمعیت ها و گونه های گیاهان و حیوانات و دیگر نشانه هایی که در مجموع دلالت بر فروپاشی جهان دارند، تماماً عوامل و مطالبی هستند که آهسته تر از آن شکل می گیرند که برای بشر به سهولت قابل درک باشند

اصول طبیعت گردی مسئولانه:

۱. از قبل سفر برنامه ریزی کنید و فراتر از توان، طبیعت گردی نکنید

- با تعداد مسافرکم و اندازه ظرفیت محیط وارد طبیعت شوید و از تجهیزات استاندارد استفاده کنید.

- از خطرات طبیعت آگاه شوید و خود را برای شرایط اضطراری آماده کنید.

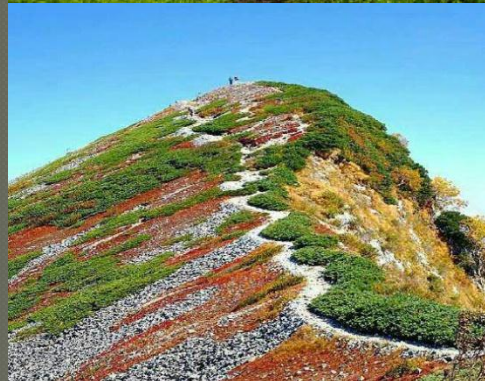
- قبل از خرید، برنامه غذایی سفر را مشخص کنید و بیش از نیاز غذا تهیه نکنید.

- از نقشه، GPS و قطب نما و سایر برنامه های کاربردی گوشی هوشمند استفاده کنید تا نیاز به علامت گذاری محیط نباشد.

اصول طبیعت گردی مسئولانه:

۲. از پاکوب و مسیرهای مشخص حرکت کنید و روی سطوح مناسب کمپ بزنید

- از مسیرهای پاکوب و راههای مشخص و واضح برای حرکت استفاده کنید.

- محل کمپ مناسب ساخته نمی شود، بلکه پیدا می شود.

- محل کمپ حداقل باید ۶۰ متر از منابع آبی (چشمه، دریاچه، رودخانه و ...) فاصله داشته باشد.

- در محل کمپ، رفت و آمد را به حداقل برسانید و در هنگام ترک محیط، منطقه را بررسی کنید و هیچگونه اثری از خود به جا نگذارید.

اصول طبیعت گردی مسئولانه:

۳. زباله های خود را مدیریت کنید

- قبل از شروع برنامه برای خارج کردن تمامی زباله ها، برنامه ریزی کنید.

- فضولات انسانی را در چاله گربه ای، به عمق 15cm دفن کنید.

- باتری ها یکی از خطرناک ترین نوع زباله ها هستند، آنها را در طبیعت رها نکنید.

- از سوزاندن بطری های پلاستیکی، لیوان یکبار مصرف، پلاستیک های غیرقابل استفاده و غیره خود داری کنید و آنها را از طبیعت باز گردانید.

- پوست میوه، همانند بطری های پلاستیکی، نوعی زباله هستند.

اصول طبیعت گردی مسئولانه:

۴. هر چیزی پیدا کردید، سر جایش بگذارید

- کنده های بزرگ، درخت و سنگها را جابجا نکنید و روی آنها یادگاری ننویسید.

- از چیدن گلها خودداری کنید، و فقط به میزان نیاز از سبزه های کوهی استفاده کنید.

- در صورت مواجهه با آثار تاریخی، آنها را لمس نکنید و باعث تخریب آنها نشوید.

- از طبیعت (کوهها، جنگل ها، کویر و . . .) سنگ، چوب، خزه و . . . یادگاری بردارید.

اصول طبیعت گردی مسئولانه:

۵. اثر آتش را به حداقل برسانید

- با استفاده از چراغ های خوراک پزی قابل حمل، نیاز به آتش را کاهش دهید.

- آتش را کوچک نگه دارید و در صورت عدم نیاز، آن را خاموش کنید.

- از مکان هایی که قبلا آتش روشن شده، استفاده کنید.

- فقط از شاخه های کوچک و خشک روی زمین ریخته شده استفاده کنید.

- استفاده از تبر و اره در طبیعت گردی های مسئولانه، جایگاهی ندارد.

اصول طبیعت گردی مسئولانه:

۶. به حیات وحش احترام بگذارید

- حیوانات را دنبال نکنید و همواره آنها را از دور تماشا کنید.
- به حیوانات غذا ندهید. این کار می تواند باعث مرگ آنها شود.
- در فصل زاد و ولد و جفت گیری، با احتیاط بیشتری عمل کنید.
- هنگام استفاده از موتور و ماشین، فقط در مسیرهای مشخص و با کمترین صدا حرکت کنید تا باعث ترس حیوانات نشود.

اصول طبیعت گردی مسئولانه:

۷. به حقوق دیگران احترام بگذارید

- در طبیعت با صدای بلند موسیقی پخش نکنید.
- به فرهنگ، باور و رسم مردم محلی احترام بگذارید.
- در هنگام عکاسی به حفظ حریم شخصی دیگران توجه کنید.
- از کسب و کارهای کوچک محلی حمایت کنید.

سپاس فراوان از توجه شما